

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XI. Statum Castitatis suscipientes, nec eam seruantes, in horrendas incidere miserias; & grauissimis affici pœnis ad aliorum cautelam

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

Lib. 15. de
Ciuir. c. 23.
videtur Pera-
rium ibid.

S. Augustin
Abulensis
in caput 6.
Gen. q. 6.

2. Cor. 13. 1.

Cap. 2.

& sapientiâ & sanctitate tunc præcellerant: ac propterea tenebantur
magis casti, & creatori suo grati: & tamen cum cœperunt laxare sibi habi-
nas, fuerunt multò peiores; & prauis suis exemplis infecerunt successores
Cain: & ita magis corruerunt mundum, & horrendum diluuij supplicium
accelerarunt. Aliqui Doctores dixerunt: malos Angelos siue Dæmones
appellari *filios Dei*; eosq; induisse hominum corpora, vt possent cum fan-
nis coniungi: sicut etiam feminarum corpora induunt, vt se viris coniu-
gant. Non quod illi sentiant sensuum voluptates, quarum sunt incapaces:
quòd sint puri spiritus: sed quod delectentur perditione virorum simul
mulierum: quos decipiūt ac deprauant huiusmodi voluptatibus. Sed quan-
uis hoc interdum eueniat, sitq; magnū indicium, quòd luxuriæ peccatum
sit valde detestandum: si quidem ipsi dæmones tot adhibent artificia, vt ho-
mines ad eam prouocent: sed non loquitur de eis Scriptura diuina: neq;
opus est vt dæmones corpora induant & formas personarum sanctarum
huiusmodi fraudes exercendas: nam peruersæ carnis inclinationes, dæmo-
num funguntur officio; & filia hominum sunt quasi dæmones, ad filios Dei
deturbandos; & filia Dei urgentur, ac deprauantur à filiis hominum, et
erga ipsas sunt tanquam dæmones, concurrente Sathana inuisibiliter ma-
dictis suis suggestionibus, vt & filij, & Filia Dei ex præcella dignitate, quæ
possident, ruant; & puritatem amittant quam profitentur.

§. I.

MODVS & ratio, qua in has miseras deuenitur, explicari potest tremen-
da illa similitudine, quam Deus proposuit Prophetae Ieremias, dicens
ei: *a posside, siue compara tibi lumbare, siue cingulum linenum, & pones illud
per lumbos tuos, & in aquam non inferes illud.* & cum id Propheta fecisset,
Deus secundo, vt tolleret lumbare, & iret ad Euphratem, & absconderet illud
in foramine petrae, Quod etiam Propheta praestitit, & post dies plurimos dicit
Dominus ei tertio, vt redires ad Euphratem, & tolleret inde lumbare, quod ibi
absconderat, quod cum faceret Propheta, ecce computruerat lumbare istud, vt nullus
aptum esset. Et tunc Dominus cepit suam Parabolam explicare dicens: *lumbare
illud lineum significare electum populum suum Israël & Ierusalem, quæ
quamuis ex se ipso ruidior esset & crassior: magna tamen sua misericordia
illum elegit, vt eius esset possessio, & arcto amore ipsi coniungeretur. Sicut
nim, inquit, adheret lumbare ad lumbos viri, sic agglutinasti mihi omnem domum
Israël, & omnem domum Iuda: vt essent mihi in populum, & in nomen, & in laudem,
& in gloriã. Sed multò amplius (ait S. Hieronymus) viri perfecti sunt Chri-
sti Domini lumbare, siue cingulum, eò quòd ipsi adhereant per intimam
charitatem: & quidem adhuc magis speciatim continent, & Religiosi, &
omnes Professores & cultores perfectæ Castitatis; quos in secundo tome*

dixerunt

diximus significari b *Zoha aurea*, quā Christus Dominus ad *māillas* praeingebatur. Nā etsi illi ex se ipsi sint rudis & cruda tela lineae: ex gratia tamen eiusdem Salvatoris exaltantur, vt sint aurum valde splendidum, puram Castitatem cum charitate inflammata coniungentes: & ratione vtriusque huius virtutis honoratur, valdeq; gloriatur benignissimus noster Pater: quod illos habeat sibi ita coniunctos & adherentes, sicut cingulū adhaeret ei, quem cingit. diligit. n. eos, semperq; praesentes habet, eorumque curam gerit Sed nō eos praecingit per mediū corp⁹, sicut dixerat Ieremiā de populo Hebreo; sed ad ipsas māillas: vt teneriorē ostendat amorem, quo populū Christianum prosequitur, & virginitatis ac Evangelicæ Castitatis cultores: collocās eos in altiori loco, ad suum sc. pectus, & in medio cordis sui. ed quod & ipsi multo excelsiorē & heroicā perfectionē profiteantur. Sed, ô miseriā & inconstantia humanā! & quā pauci sunt, qui felicē suā sortē nouerint, vitamq; agant celsitudine eius status dignā: sed potius ab vnione, quam cum Christo habebāt, miserē recedunt. nisi enim ipsi prius eum desererent, tanta eius est bonitas, vt nunquā eos prior ipse reijceret, nec à iudicissimo, quē in pectore eius habet loco, repelleret. Verum, quōdam discedunt, & vbi tandē sistunt, relicto loco & statione, quam habebant? lumbare hoc siue cingulum lineū nobis ad vinum valde detegit. Nam primū eo fuit praecinctum corpus Prophetæ; deinde illud soluit, & in manibus retinuit; & postea ad Euphratem portauit, vbi illud abscondit, ibiq; cōputruit: ac deniq; omnino abiecit, ed quod nulli vsui aptū esset. Eisdem igitur gradibus cadit iustus, quo Christus D. N. est praecinct⁹, cui per votū Castitatis adhaesit. Et quod ille feruētor est, ed magis cōstringit. Sed vbi incipit tepescere, etiam incipit laxari. & hic primus est eius ruinæ casus; quia dilabitur in multa peccata venialia, & tepiditate, cōtra ipsam Castitatē eiusq; perfectionē, quā profiteretur Et hi defectus maculant & obfuscant ipsum cingulū; laxant & aliquid remittunt de stricta illa vnione, quā cum caelesti suo sponso habebant. Et quemadmodū cingulū valde laxatū, prope est vt cadat, ac dissoluatur ita: qui sponte admittunt hoc genus peccatorum, prope sunt, vt charitatis & amicitiae cum Deo iacturā faciāt, incidentes in aliquod lethale peccatū. Culpa enim, quae in alijs valde fuisse leuis, in ipsis est multo grauior, ob maiore obligationē, quā tenebantur ad eam spontē nō admittendā: cum Deus eos tantis misericordijs praeuenisset; & quod macula etiam paruula, si in vestem incidat valde preciosam, turpior sit, magisq; perniciosa. Ac propterea Nazareo, qui tantam puritatem & sanctitatem proferebantur, sicut vidimus: non solum iussit Deus cōstinere a vino, quod inebriat, sed etiam ab *vinis* siue recentibus siue siccis, & passis, vsq; ad acinum. nam Deo dedicati & consecrati, etsi non possint omnes leues culpas quae ex inaduertentia, aut passione turbata procedunt, evitare: pos-

I.
Feruentior
Castitas
constringit
Christum.

Spontē peccantes
Christum
dimitunt.

cii. Tract.
c Num. 6 3.

sunt

*Lones culpa
sponte non
admittenda.*

*2.
Peccatum
mortale sol-
uit charita-
tem cū Deo.
d. 1. Co. 6. 15*

*Lib. 3. Dia-
lo. c. 23.*

*Peccatum
contra ca-
stiatem a-
lia sequun-
tur peccata.
c. Ier. 2. 18.
I. Luc. 15. 13.
30.*

*g. Ier. c. 2. 18
h. cap. 31. 22.*

icap. 2. 32.

4.

sunt tamen ac merito debent eas sponte, & aduertentes non admittere. Quia si in hoc sint negligentes; facile incident in misericordiam culpam thalis, quae etsi non destruat omnino cingulum: soluit tamen illud, ac le- rat ab ipso Christi pectore. Quamuis enim non omnino destruat & laboret statum Christiani hominis aut religiosi, nec ipsum statum & continentiam: Destruit tamen Charitatem; animamque separat ab vni- & amicitia quam cum Deo suo habebat. Nam (vt ait Apostolus) non possunt simul existere; quod quis sit *id vnum corpus cum meretrice*, & simul *spiritus cum Christo*: & qui carnalem vniionem ad eum turpem amplectitur, tim dissoluit spiritualem ad eum gloriosam; & indignum se reddit gratiam & fauorem, quos à diuina misericordia accipere solebat. Ad cuius con- mationem refert S. Gregorius, quod cum Rex Wandalorum Ariarius fuisset abscindi linguas septem Episcopis Catholicis, eod quod non confiterent ipsius errori: illi tamē etiam sine linguis miraculose loquebantur op- mē. Et cum post aliquot annos vnus eorum laboretur in peccatum inho- stum: statim priuatus est illa gratia loquendi sine lingua. Peccatum hoc ad eum turpe hominis, cui Deus ad eum benignē fauebat, statim debuit in- in faciem ipsam prodire, vt suam miseriam agnosceret, vt penitentiam surgeret. Eius enim generis est hoc vitium, vt nisi feruenti penitentia tercipiatur, multa alia sui generis post se trahat; & miser peccator la- habenis currat ad flumen Euphraten, et turbidamq; bibat aquam sordidam suarum voluptatum, quemadmodum ipsi gentiles bibunt. Hæc fuit mis- Filij prodigi; qui, dum esset in magno honore in domo paterna, eam de- rens, abiit in regionem longinquam, vbi dissipauit substantiam suam viuēdo luxuriose. & tandem incepit egere, & missus est in villam, vt pasceret porcos, turp- scilicet suos sensus voluptatibus sensualibus: cuius tamen tanta erat famel- non posset saturari nec vllus erat, qui illi daret, vt de saturaretur. Tanta- men est diuina misericordia, vt non desinat huiusmodi peccatorum de- pullare, vt penitentiam agant, & suarum turpitudinum fluxum contem- ant, quemadmodum pulsauit & verē mutauit filium hunc prodigum. E- dem spectant eiusdem Prophetæ verba dicentis: *g. quid tibi vis anima turp- Egypti: vt bibas aquam turbidam ex flumine Nilo? Et quid tibi cum via Affy- rum? vt bibas aquam fluminis Euphrates? h. vsquequo delitiis dissolueris filia? memor esto sublimis loci, quem in pectore meo habebas: age penitentiam propterea quod illum reliqueris; & ego te in eodem reponam. i. Non quæ obliuiscetur virgo ornamentis suis, aut sponsa fasciæ pectoralis suæ: cur igitur tu obliuisceris, qui cupio te tanquam cingulum & fasciam pectoralem, & auream pectori meo applicari?*

Si d quoniam sape huiusmodi vocationes, & pulsus mihi efficiunt in d

libus peccatoribus, ed quod sint ebrj furioso vino suarum voluptatum, iuxta illud Osee: *k fornicati, & ebrietati auferunt cor*: permittit Deus, eos incidere in *quartam* miseriam: vt scilicet *abscondatur lumbare* lineum in profunda aliqua fossa; in quam diu maneat, donec *computrescat*, & *nulli vsui sit aptum*: Hoc est, vt huic vitiō ex deliberato animo se totos dedant, & incidant in infamem, turpemq; concubinatum cum execranda illa femina, quam Salomon, *foueam profundam* appellat, & *puteum angustum*, in quo miser & infelix homo incidit cui iratus est Dominus: Deus enim iram suā ostendet, permittens, eum in eadē fouea immergi in miserias innumeras, & computrescere cum suis carnalitatibus, & amittere spiritum, honorem & bonam opinionem: & manere inutilem, vt quasi impossibile illi sit, ad priora exercitia & ministeria redire. Hoc etiam dixit Propheta Ioel verbis illis: *n computruerunt iumenta in stercore suo*. quæ autem sunt hæc iumenta, nisi homines: qui o cum essent, inquit David, in magno honore tanquam lumbare ipsius Dei, *comparati sunt in suis moribus iumentis insipientibus*: & computruerunt in stercore suarum luxuriarum, eis omnino immersi? eosdem desolat Ieremias cum dicit: *p filii Sion inelyti, & amplexati auro primo & qui nutriebatur* tanquam infantes in croceu, *amplexati sunt stercora*; amittentes nobilitatem & ingenuitatem, quam habebant, & commutantes, lac deliciarum spiritualium in stercorea sensuallium; & viuentes instar iumentorum in stabulo suo; nec inde prodeutes ad subeundum laborem in re aliqua vtili. Et paulo inferius deplorat casum Nazareorum, (quorum candorem & pulchritudinem supra retulimus) dicens de illis: *denigrata super carbones facies eorum*. Et propter miram proprietatem eos comparat carbonibus, qui primū fuerunt prunæ splendentes igne, & postea in fossas aliquas proiecte, & terra coopertæ, postquam aliquo tempore sepultæ ibi manserunt, sūt carbones nigri ac turpes, inficientes & maculantes omnes, a quibus tanguntur. Spirituales enim hi Nazarei, qui prius abstinentes erant, & virtutibus aded heroicis splendebant, ed sensim deueniunt, vt superbirent, multum sibi in sua pulchritudine complacentes. Qui in penam tantæ præsumptionis à Deo deserti, inciderunt in profundam carnalitatis foueam, in qua sensim nigredinem tanquam carbones contraxerunt, prauis que suis exemplis omnes aspicientes, & cum ipsis agentes inficiebant, ac maculabant. Et quoniam proprium colorem amiserunt, non sunt cogniti in plateis. significat enim, quod cum illi castitatis pulchritudine florent, erant collecti in domibus suis, aut in suis monasterijs; agebantq; valde cautè, incedentes per angustam perfectionis sentitiam, suamque vitam consilijs Euangelicis conformantes: sed postquam ambulare cœperunt per latas perdicionis plateas, relaxantes sensus suos, sicut reliqui peccatores, valde improbi, & prophani: propterea iam non sunt cogniti in plateis: quia

k Ose. 4. 11

1 Pro. 23. 27
m 6. 22. 14.
Impuri sunt
velut in-
menta.
n Ioel. 1. 17.
o Ps. 48. 13.
S. Gregorius
Homi 10. in
Ezechiel.

p Thron. 4.
2. 5.

Impurorum
facies super
carbones de-
nigrantur.
vers. 3.

Post peccatum
com-
missu inter
castos & im-
puros non
est discrimē.

nullū est inter ipsos & illos discrimen. Quemadmodū margarita aliqua
 ciosa facile dignoscitur inter carbones: quæ tamen si etiā in carbonē con-
 tatur, quis eā inter reliquos carbones dignoscet? & præterquā quod Sana-
 gri, adeoq; deformes; etiā adeo sunt aridi, vt adhæserit cutis eorū ossibus
 ta carne consumpta: amiserunt enim omnem teretitudinē, & solitam di-
 tionē; & aruerūt, & facti sunt quasi lignū, hoc est, valdē inēpti ad ea, quæ
 Dei, & ad bonum proximorum: atq; si nunquā de rebus huiusmodi eg-
 §. 2.

S.
 Deus pec-
 cantes de-
 seruit.
 Homilia 10.
 in Euangeli.

2 Escl. 19.2

Sapientes
 coniuncti
 mulieribus
 apostatant
 à Deo.

Impuri à fi-
 de recedūt.

Conscientia
 in vitio pu-
 rescit.

In Jerem. 17.
 b Ps. 72. 28.

NEQVE est hæc vltima miseria: nam suprema & maxima ad quam
 venire possunt omnes huius vitæ miseria, est tremenda Dei delicti
 permittentis illos absq; fræno sequi sua desideria; donec in eis moriantur.
 (ait S. Grego.) est, *computrescere iumenta in stercore suo*, hoc est, carnales ho-
 mines in fatore luxuriæ vitæ finire. nam interdum obseruatū est, in ipsis
 ris amplexibus, quod adeo dilexerūt, & tanti in lua vita fecerūt, mortem
 ijsse, & ex lecto libidinjs ad infernū descēdisse. Hæc illa miseria est, quæ
 clesiasticus extollit, cū ait: *Vinum & mulieres apostatare faciunt sapientes*
arguent sensatos. Et qui inigit se fornicarijs mulieribus erit nequam: putredo ver-
mes hæredat abunt illū, & extolletur in exemplū maius; & tollitur de numero
tium anima eius. Et sensus est: quod qui fuerant sapientes & prudentes
 cellsum locum in Ecclesia, & in cōspectu Dei habuerunt: si cōiungantur
 nicarijs mulieribus, & inebrientur vino turpiū suarū voluptatum, eodē
 ent, vt apostatent à Deo, deserendo eius amorem & seruitiū. Adeoq; har-
 rum miseria interdum crescit, vt quæadmodum lineum illud lumbare
 tatum fuit ex terta promissionis ad Assyrios, vbi omnino computruit
 tanquā Apostatæ recedūt à religione, quam professi erāt, & redeunt ad
 lum; & q̄ horribilius est ab ipsa Catholica fide & Ecclesia sancta recedunt
 transeunt ad partes & factiones Hæreticorū, vt turpibus suis facultatibus
 berius potiantur. Ibi *putredo & vermes* sunt eorum hæredes: misera. in-
 entia putrescit in suis vitijs, & mordetur ab horridis vermibus, illā qui
 gunt, & torquent: imò & ipsa infelix caro pœnā luit suarum voluptatū,
 bo infecta fœtido, quo putrescunt & cōsumuntur eius ossa; & replet
 bus, eius viscera vorantibus: disponente Deo, vt violeta aliqua, & h
 morte ante tempus moriatur, vt *fit in exemplū maius*, & inuitatum, vt alij
 tiores fiant; & æterna hominum adeo egregiorum ac Sanctorum damna-
 metum alijs incutiat, ne audeant illos imitari. Caueat (ait S. Hiero.) quæ
 test cum Dauide dixerit: *mihi adherere Deo bonum est*: ne ei ex sua negligē-
 & incuria eueniat, vt dissoluatur & separetur à Deo suo; qui permissus
 transferri ad flumen Euphratē, & potestati inimicorum: & qui debuit
 scendere in foraminibus petre firmissimæ, quæ Christus est: abscondatur
 sceleratiatur in foraminibus corruptæ & putrefactæ petre, cadendo in vitium

errores hæreticorum, & sæcularium & in eam denentur putredinē, vt non possit amplius aptari, vt iterū ipsius Domini corpus cingat, nec in ei⁹ domo vsui esse possit. Hæc S. Hier. ad cautelam eorum, qui spiritus delicias aliquando degustarunt, & c. abscondi consueuerant cū Christo in Deo, contēplātes eius magnalia; & ex occulta postea superbia hæc exercitia deserunt, vitā suā relaxant, delicias quarunt & solatia: quos monet, nisi ad se ipsos redeant, sensim denenturos ad profundā fornicationis foucā, in qua ad eō computrescat, vt viti esse nō possint. d. Sic putrescere faciā (ait Dominius) superbiā Iudæ, & superbiā Ierusalem. Superbia. n. tanquā radix peccatorū ei⁹, ignominiosa ad eō putredine puniēda est, vt oēs obturent iuas nares, ne factorē eius percipiāt. Idem cōfirmat Scriptura diuina, referens horrenda aliqua supplicia in huiusmodi peccatores, ad alios continendos & deterrendos; e. Ecce ego (ait Dominius ad Samuelem) facio verbum in Israel, quod quicumq; audierit, tinniet ambra auris eius, fuit autem illud, infelix mors Sacerdotum filiorum Helio ob scelera, quæ perpetrabant cum mulieribus, quæ obseruabant ad ostium tabernaculi. permisit enim Deus, arcam testamenti tanquam captiuam transferri ad Philistæos, ne eam videret in manibus Sacerdotum ad eō carnalium: Et quamuis Deus in antiqua lege, Sacerdotes permittebat habere vxores, tantum tamen horrorem carnalitatē ostendebat, vt lege constituerit: f. si Sacerdotis filia deprehensa fuerit in stupro stāmis exuretur, quia nomen Patris sui violasset. Quam igitur pœnam promerebitur illa, quæ cum esset filia Dei, cui seruo Castitatis consecrauit, huiusmodi culpā cœlestis sui Patris nomen violaret? exiguæ & leues censentur flammæ Sodomæ ad eam puniendā Sed audiamus quam pœnam sumpserit Deus de Hebræis cum mulieribus Madianitis fornicantibus. Non enim contentus, quod viginti quatuor milia de plebe iugulasset, iussit Moysen g. tollere cunctos principes populi, & suspendere eos contra Solem in patibulis; & cum quidam ex filijs Israel mirasset ad scortum Madianitidem, vidente Moysē & omnem turba filiorum Israel, inspirauit Deus Phinees filio Eleazari Sacerdotis, vt arrepto pugione ingrederetur post virum Israelitem in lupanar, & perfoderet ambos simul: minus malum existimans, statim eos descendere in infernam, quam vt multi alij detestando eorum exemplo perirent. Prætereo notas & exemplares punitiones Nazarei damsonis, Prophætæ Davidis, & aliorum, & aliorum, quæ in præcedentibus capitibus sunt insinuata. Solum addam exemplum Ruben, qui fuit primogenitus Patriarchæ Iacob, cuius tarpitudinem pater eius, imminente morte, tremenda quadam maledictione puniuit, dicens: h. Ruben primogenitus meus, qui esse debuisses inuicium gaudij mei, & honor domus meæ, prior in donis & maior in in. per. o, ac propterea omnibus tuis fratribus præferti debuisses. Sed quia effusus es sicut aqua, permittens, te absque freno à carnali tua

R. 2.

concu.

c. Col. 3. 3.
Per occultā
superbiā
venitur ad
fornicationē
1. 1. 2. 9.
Superbia
radix pecca-
torum.
c. 1. Re. 3. 11

f. Leuit. 21. 9

Violantium
castitatem
horribilis e-
st pœna.

g. Num. 25. 4.

h. Gen. 49. 3.

Deut. 33. 6.
sit Ruben
paruum in
numero.
i. i. Para. 5. 1
k Gen. 48. 5

Ica. 49. 22.
Superbos &
luxuriosos
Dei hu-
miliet.

m Psalm.

Si vera fuit
penitentia
nunquam
negatur re-
missio.

n Iere. 3. 1.

Misericor-
dia Dei ma-
ior est mi-
seria hu-
mana.
o Ps. 39. 3.

p Isai. 2. 10.
2.
q Cant. 2. 4

r Ps. 103. 18.

concupiscencia duci; teq; ipsum in profundū luxuriæ præcipitans, sicut
fusa aqua, quæ mergitur in terram: non crescit; nec qui præ eminentia fructu
quæ inter fratres tuos tibi debebatur, nec familia tua crescet, & propaga-
tur sicut illorum: quia ascendisti cubile patris tui, & maculasti stratum eius. Quæ
pœna, ut ei esset magis ignominiosa, transtulit pater eius privilegia & im-
munita ad castum Joseph, omnium ferè minimum; & qui ob insignem ca-
ritatem meritis est nomen Nazarei, & sancti, inter tuos fratres: & ad eum
ascendo profecit, ut fuerit caput k duarum tribuum in Israël, ac propterea
pater eum appellavit: *filium accrescens Joseph, filius accrescens*: quasi dicat, semper
crescit, ut totus mundus intelligat, quod Dei maiestas humiliet super-
luxuriosos; & quamvis sedem suam habeant inter stellas, eos inde deturbat
& abijciat vsque ad abyssum, spolians eos gratijs & privilegijs, quæ
concesserat: ita ut nunquam crescant, nec proficiant, neq; honorem verum
obtineant. siquidem ipsi effundi voluerunt sicut aqua, & in profundam
luxuriæ foueam. Qui tamen contra, *in exaltat castos humiles, & ex-
eas de pulvere terræ, ut collocet cum principibus Ecclesiæ suæ.*

S E D quoniam in hac vita existenti nunquam remissionis ianua o-
ditur, si veram faciat penitentiam: nemo debet fiduciam abijcere, et
videat se tanquam aquam effusam, & sicut lumbari, quod diu fuit sep-
tum, computruisse. Nam qui filium prodigum, impudicum admisit, & ipse
recipiet iterum in domum suam, & lumbaris putridi damna reparabit, ut
sit ad pristinum officium redire. Quod expressè insinuat per eundem Ieremiam
cens: *n Vulgo dicitur: si dimiserit vir uxorem suam, & recedens ab eo, duxerit
alterum nūquid reuertetur ad eam ultra: aut fornicata est cum amatoribus
tamē reuertere ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam eam, & iterum præcingam
eam, sicut prius præcingebaris. Maior est misericordia mea, quam tua
feria; plus ego dimittere possum, quam tu peccare: defleas tua peccata
pete confidenter eorum veniam, & ego o preces tuas exaudiens, educam te
de luto miseriae. & de luto facis, in quo hæcebas, & statuiam super petram firmam
pedes tuos, & dirigam gressus tuos in meo obsequio, & immittam in os tuum
verbum veritatis novum, ut quicquid, tuam mutationem videbant latenter
ultent, & discant sperare in misericordia mea magna. Excus igitur, mihi
ex fouea ista execranda, in qua hæcitas, computrescens in tuis carnalitatibus
quod si cupis te abscondere, p ingredere (ut ait Isaias) in petram & abscondere
fossa humo, & ut sponsus dixit sponsæ, c in foramina petrae, & in caverna man-
ingrediens (ut ait S. Hier.) p meditationē vulnera Christi crucifixi, & in
de tuo ruminans tanquā gemens columba dolores Salvatoris, & gratia
tuoꝝ peccatoꝝ, quæ il orū fuerūt causa, hæc enim *x petra* est vnicū *refugium*
hermæus, ut spinas excutiat, quibus transigitur. Ingredere etiā cōsideratio*

ne fouea sepulchri tibi, cū mortuus fueris, aperiendi & excauandi; & stude
 nūc te preparare ad rationē, quæ tūc exigetur, reddendā. Maneas deliberato
 animo diutius in duobus his locis absconditis: & confide in diuina omni-
 potentia, quod licet in ea ingrediaris tanquā putridū lūbare, proditurus sis per
 penitentiam integer & renouatus. Si verò adhuc perinaciter pergere velis
 in sordidis tuis voluptatibus, præpara te ad pœnā suscipiendā, quæ inopinā-
 tem inuadet, cū horrendis cruciatibus, vt videre potuisti in exemplis diuinæ
 scripturæ, quæ recensuimus; & alia innumera potuissimus adferre ex histo-
 rijs Ecclesiasticis, ex quibus tamen vniciū solum proferam, quod narrat Pe-
 trus Cluniacensis, & refert Caesar Baronius in suis annalibus ad initiū tomi
 duodecimi, de Sacerdote quodam, qui excelsæ suæ dignitatis oblitus in hoc
 peccatū fuit lapsus. & per multos annos præceps in illud ruit: nec tamē pro-
 pterea à sacro Missæ faciēdo abstinēbat. Habebat familiaritatē cū monachis
 monasterij Bonæ Vallis, à quibus frequenter, de vitæ emēdatione moneba-
 tur: & bonis verbis spē illis faciebat, sed in suo malo statu persistēbat. Sed
 minime cogitantem grauis morbus inuasit: quem Prior monasterij visitauit:
 & periculum aduertens, mansit cum illo per noctem, cumq; soli essent, cæ-
 pit ægrotus magnis clamoribus Patri priori dicit: adiuua me, adiuua me:
 duo enim ferocissimi leones hic sunt, qui faucibus apertis inhiāt, vt me dis-
 cerpant: ora quaeso Deum, vt me ab eis liberet. Quod cū diceret totus tre-
 mebat, & quasi furiosus sese agita bat, vt leones illos fugeret. Tremens itaq;
 Prior tradidit se orationi pro misero illo ægrotante, qui paulò post dixit: iā
 propter tuas orationes ferē illæ abiuerunt, nec amplius comparent. Sed ob-
 litus conuerti ad Deū, cæpit alios sermones de varijs rebus cum Priore mis-
 cere. Sed post vnā horam, alio clamore multò adhuc maiore dixit: heu,
 video flammam igneam de cælo descendentem rectā saper hunc lectum, vt
 me comburat: ora, quaeso, Deum, vt me ab eo liberet: à quo vt se defenderet,
 stragula eleuabat, quibus totum se cooperiret: Orauit Prior pro eo adhuc
 feruentius, donec ille dixit, desiste ab Oratione: quia iam Deus ab illo igne
 me liberauit, interposito linteo quodam inter me, & ignem, quod nō potuit
 penetrare. Cæpit Prior illum consolari & exhortari: cumq; mutuo collo-
 querētur raptus infirmus in Ecstasim: Et post mediā noctē redijt ad se dicens
 horredis ac tremendis gemitibus: vae mihi, vae mihi: qui ductus ad iudicium
 Dei dānatus in eo sum ad mortem æternā, & horrendis carnificibus tradi-
 tus, qui trahant me ad æternum ignē cum Sathana, & malis eius Angelis. Et
 hic habent sartaginē quandam ignitam pinguetudine plenam, in quo me fri-
 xant. Cumq; Prior inciperet pro illo orare, dixit infelix desine orare: quia
 non exaudieris. Fortē cogitas me delirare? non deliro: sed valde mihi præ-
 sens hæc dico, Et accipiens Priorem ex cucullo dixit: sicut hoc est cucullum,

*Pertinacem
inopinata
pœna inuadet.*

*Pœna sacer-
dotis pro-
lapsi in pec-
catum im-
pudicitia.*

ita quod video est ignea sartago: quo dicto exiliit gutta vna liquoris ex sartagine ad ipsius manum, quam, spectante ipso Priore, rotam combussit, polelem, carnem, & ipsamet ossa: & horrendo quodam gemitu dixit: hoc est experimentum eius, quod iam dixi, & quemadmodum gutta hæc matum consumpsit: ita ignis hic comburet & consumet me totum. Iam tortores sartaginem appropiant, vt me in eam proijciant: & sic infelix exspirauit, tradit miseram animam eam expectantibus. Hanc visionem ostendit Deus in illi illi sacerdoti: non ob eius vtilitatem, vt ait S. Gregorius, sed ob nostram vt experimentum capiamus in alieno capite, & ne coculcemus castitatem quam diligenter colendam & seruandam excelsus noster status nos obligat.

CAPVT XII.

LAUDABILIS VERECUNDIÆ AFFECTVS, eius præstantia, & proprietates, quam illa inuentus sit necessaria, & speciatim ad castitatem inuendam.

*Verecundia
Castitati
necessaria.
2. 2. q. 147.
a. 2
Verecundia
timor vni
turpi est.*

*Verecundia
proditur
facies in
vultu.
1. 2. q. 44. a.
1. ad 3.*

*Timor
verecundus
accendit
vultum.
2. Cant. 4. 3*

*S. Tho. 1. 2. q.
4. 6.
q. 41. a. 4.*

AD CASTITATIS custodiam & ornamentum multum conferunt in particulari tres alię virtutes cum heroicis suis exercitijs, quarum primū vā de illi simile & affine, est laudabilis quidā affectus quem Sancti *verecundiā, erubescentiā, vel pudorē* nominant. Quis affectus (vt ait S. Thomas) sequens S. Gregorium Nazianzenum, & S. Ioannem Damascenum est timor quidam cuiusuis rei turpis, aut indecentis, & magnus quidā horror infamiae & confusionis, quam ob suam turpitudinem & indecentiā coniunctam secū adducit: quam hoc nomine & motiuo fugi iuxta regulas rationis & moderationis, quā illa præscribit. Studiosus hic affectus solet interdū prodi externis aliquibus signis in vultu: proprius enim passionis timoris effectus est sanguinē alterare & spiritus vitales, qui corpori adferūt calorem & colorem: licet non semper eodem modo, vt idem Angelicus Doctor dixit. Timor enim mortis rerumq; terribiliū trahit sanguinem ad interiora, & vultum ipsum relinquit decolorem, & quasi exanimem: timor autem verecūsus vultum accendit, roseumq; reddit, & quodammodo depingit genas rubratum solarum coloribus. Quam obrem spiritus Sanctus in Canticis ait: *sicut fragmen mali punici ita gena sua*: comparans sportam pulchritudine. Quamuis addat: *absque eo quod in yris secus lateret*, ad significandam: quamuis exterior huius verecundię pueritudo valdē sit iucunda & grata: multo tamen maiorem esse internam, quæ sub illa latet. Boni huius affectus radices inseuit naturæ author in hominibus ob duplicem finem. Tum scilicet, vt peccati turpitudinem ac vilitatem fugerent, vel eo nomine, quod sit infame & contemptibile: tum, vt si forte aliquando in illud laberentur, erubescerent ac pudore propterea afficerentur, excitātes seiplos ad culpam suam emendam vel eo nomine, vt eius confusionem euaderent. Et

hinc